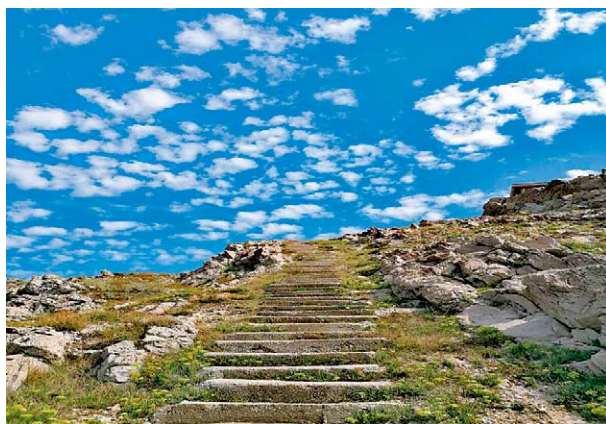

4.

I. Pozvani u život – Život je dar - 4. Kateheza³³

ŽIVOTNE TEŠKOĆE I PUTEVI RJEŠAVANJA PROBLEMA

„Ne boj se, jer ja sam s tobom.“

(Iz 43, 5a)

CILJEVI

- **Kognitivni cilj:** Krizmanik navodi kršćanski stav o životu, poteškoćama i putovima rješavanja problema.
- **Afektivni cilj:** Krizmanik pokazuje zanimanje za prihvaćanjem Boje Riječi, u vjeri prihvaća životne teškoće i pronalazi putove njihova rješavanja.
- **Operativni cilj:** Krizmanik otkriva vrijednosti vlastitog života, te je u stanju oblikovati vlastite stavove i djelovati u skladu s kršćanskim naukom.

KLJUČNI POJMOVI:

Životne teškoće, rješavanje problema, ograničenost, bolest, patnja, vjera.

MJESTO ODRŽAVANJA SUSRETA:

Katehetski susret je planiran za održavanje u katehetskoj dvorani.

POTREBNA SREDSTVA

KATEHETA BI TREBAO IMATI	KRIZMANICIMA ĆE TREBATI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ računalo (+ internet veza) ✓ projektor ✓ zvučnike ✓ bijeli papir	<ul style="list-style-type: none"> ✓ osnovni pribor za rad

³³ Vjeroučiteljica Ljiljana Elek, prof.
Slika – privatni album.

TIJEK KATEHETSKOG SUSRETA

1. Uvodni dio susreta

- *Nakon pozdrava kateheta poziva krizmanike na zajedničku molitvu. Kateheta lijepo i izražajno čita molitvu praćenu meditativnom glazbom.³⁴*

TVOJ SAM

Ne bojim se, Gospodine,
jer ti si me stvorio.
Imenom si me pozvao.
Tvoj sam!
Pa da mi je i kroz vodu proći, ti si sa mnom,
bujice me neće preplaviti.
Ako kroz vatru krenem, neće izgorjeti,
plamen me neće opaliti.
Jer ti si Gospodin, Bog moj,
Sveti, moj Spasitelj!
U tvojim sam očima dragocjen i vrijedan,
ti me ljubiš.
Sve si ljude
na slavu svoju stvorio, oblikovao i učinio.
Ti si sam Bog
i vazda ćeš biti.
Jer ti si sa mnom, ja se ne bojim. Amen.³⁵

- *Nakon molitvenog početka, kateheta započinje razgovor s krizmanicima (riječi molitve uz pomoć računala i projektora moguće je projicirati):*
  - Zašto se pisac ne boji?
  - Tko ga je imenom pozvao?
  - Kada je Gospodin s njim?
  - Kakav je čovjek u Božjim očima?
  - Koga je Bog na slavu stvorio?
  - Tko je s nama?
  - Zašto se ne trebamo bojati?

---

³⁴ *Muzika za opuštanje i smirenje*, u: <https://youtu.be/H72ephqgvw4?list=RDH72ephqgvw4> (31.7.2020.)

³⁵ YOUCAT, *Molitvenik*, str. 23.

Čitanje priče

BOŽJA STOPALA

„Jedan je ponizan čovjek dugo molio Boga da mu pokaže svoje lice. Najveća mu je želja bila da mu Bog obeća kako ga nikad neće napustiti. Nakon upornih molitava, Bog mu se konačno ukaže i kaže mu ovako: ‘Obećavam ti da te nikada neću napustiti, da ću i u dobru i zlu jednako biti s tobom.’

Čovjek je bio sretan. Osjećao je Boga oko sebe i uz sebe. Hodajući po pijesku obale znao se okretati da vidi ide li Bog doista za njim. I zbilja, još jedan par stopala slijedio je njegove. Sretan je i presretan bio taj čovjek i duboko zahvalan Bogu. Ali naiđoše tamni oblaci, i nadviše se nad njegov život. Svakakve su ga nevolje snašle. Hodajući po pijesku i osvrćući se, čovjek, duboko razočaran i zaprepašten, zaključio da ga Božje stope više ne slijede. Vidio je samo jedan par stopala. ‘Kako to da si me napustio sada kada mi je najpotrebnije?’ – jecao je čovjek, lomeći ruke od očajanja. – ‘Kako si mogao prekršiti zadano obećanje?’ Pa, ipak, nastavio je s hodom.

I onda, jednog dana, opet se susreo s Bogom, licem u lice. ‘Zašto si me napustio u vrijeme nesreće i patnje?’ – izlanu taj čovjek. ‘Zašto nisi održao riječ da ćeš uvijek biti sa mnom?’ Bog se nasmiješi i reče mu: ‘Kad si onda primijetio samo jedan par stopala, znaj da su te stope pripadale meni, a ne tebi. Jer tijekom toga teškog vremena ja sam te nosio u naručju!’³⁶

➤ *Kateheta s krizmanicima razgovara o priči (tip: pitanje - odgovor), tekst je ispred krizmanika na papiru ili projiciran na platnu (moguće je projicirati i fotografiju za promatranje i opis nakon razgovora – izvor je isti kao i za priču).*

- Što je ponizan čovjek molio Boga?
- Koja je čovjekova najveća želja?
- Kada mu se Bog konačno ukazao?
- Što mu je Bog obećao?
- Kakav je bio čovjek?
- Gdje je čovjek osjećao Boga?
- Hodajući po pijesku obale zašto se čovjek okretao?
- Što je vidio po pijesku?
- Komu su ta stopala pripadala?
- Kojim osjećajima je čovjek bio ispunjen?
- Što je naišlo i nadvilo se nad njegov život?
- Što tamni oblaci simboliziraju?
- Što je čovjeka snašlo?
- U tim trenucima čovjek se okretao, što je vidio na pijesku?
- Što je na temelju jednog para stopala zaključio?
- Što se čovjek pitao?
- Zašto je jecao?
- Kada je Boga ponovno susreo licem u lice, što ga je pitao?
- Što je Bog odgovorio čovjeku?
- Koja je pouka ove priče nama?

³⁶ *Božja stopala*, u: <http://duhovne.blogspot.com/2013/06/bozja-stopala.html> (31.7.2020.)

2. Središnji dio susreta

Najozbiljniji prigovori smislenosti života jesu iskustva zla i patnje. Ta nas iskustva suočavaju s našom ograničenošću, ali upravo zbog tih iskustava osjećamo da naš život nije samo preživljavanje. Zlo i patnja, nisu valjan razlog za odbacivanje smisla, već je upravo vjera u smisao jedini pravi odgovor na zlo i patnju.

Bog nam u Isusu Kristu očituje svu dubinu svoje milosrdne ljubavi.³⁷ U Isusu Kristu nevidljivi Bog postaje vidljiv. Postaje čovjekom poput nas. To nam pokazuje dokle ide Božja ljubav: nosi sav naš teret. S nama je na svim našim putovima. On je u našoj napuštenosti, našoj patnji, našem strahu i smrti. On je tamo gdje mi više ne možemo dalje, da nam otvori vrata u život.

Budući da je Bog ljubav, nema ničega stvorenog što nije nošeno i obuhvaćeno beskonačnom dobrotom.³⁸ Bog ne izjavljuje samo da je ljubav, nego tvrdi: „Veće ljubavi nitko nema od ove, da tko život svoj položi za svoje prijatelje“ (Iv 15,13). Ni jedna druga religija ne kaže ono što kaže kršćanstvo. „Bog je ljubav“ (1 Iv 4,8.16).

Vjera se čvrsto drži te riječi, iako ljudi, zbog iskustva patnje i zla u svijetu, sumnjaju da je Bog zaista ljubav. Već u Starome zavjetu Bog govori svojem narodu kroz usta proroka Izaije: „Jer dragocjen si u mojim očima, vrijedan si i ja te ljubim. Stoga i dajem ljude za tebe... Ne boj se, jer ja sam s tobom“ (Iz 43,4-5a) i naređuje mu da kaže: „Može li žena zaboraviti svoje dojenče, ne imati sućuti za čedo utrobe svoje? Pa kad bi koja i zaboravila, tebe ja zaboraviti neću. Gle, u dlanove sam te svoje urezao“ (Iz 49, 15-16a). Da govor o božanskoj ljubavi nisu isprazne riječi, potvrđuje Isus na križu, gdje svoj život polaže za svoje prijatelje.

Posebno je teška bol kada nas tko, nama blizak, iznevjeri i izigra naše povjerenje. Isto tako nema veće radosti nego kad osjetimo da smo prihvaćeni i voljeni, primjerice kada nas se tko sjeti i nazove ili kada nas tko pohvali za učinjeno dobro. Naznaka odgovora na pitanje smisla krije se u nama samima, u dubokim potrebama i željama koje u sebi prepoznajemo. Svi želimo biti sretni i težimo tomu da sreća bude trajna i potpuna. Svi se opiremo činjenici da je kraj zemaljskog života ujedno i kraj našega postojanja. Svi imamo duboku potrebu da nas drugi priznaju i *lajkaju*, da nas vole bezuvjetno i bez računice.

Kršćanin ne treba tražiti trpljenje, ali tamo gdje je suočen s neizbježnom patnjom, ona za njega može dobiti smisao ako svoje patnje pridruži Kristovim patnjama: „Krist je trpio za vas i ostavio vam primjer da idete stopama njegovim“ (1 Pt 2,21). Isus reče: „Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom“ (Mk 8,34). Kršćani imaju poslanje da ublaže patnju u svijetu. Pa ipak, i dalje će biti patnje. U vjeri možemo vlastitu patnju prihvatiti, a tuđu patnju dijeliti. Na taj se način ljudska patnja sjedinjuje s otkupiteljskim patnjama Kristovim i tako postaje dijelom božanske snage koja svijet preobražava na bolje.

U Starome zavjetu bolest se često shvaćala kao težak ispit, protiv kojega se čovjek može buniti, ali u kojoj se može prepoznati prst Božji. Već kod proroka javlja se misao da patnja nije samo prokletstvo te da nije uvijek posljedica osobnih grijeha, nego da se u strpljivoj i na sebe preuzetoj patnji može biti za druge.³⁹

---

³⁷ YOUCAT, *Katekizam*, br. 9.

³⁸ *Isto*, br. 33.

³⁹ *Isto*, br. 240.

Isus je došao da očituje Božju ljubav.⁴⁰ Često je to činio baš tamo gdje se mi osjećamo posebno ugroženi: u slabosti našega tijela u bolesti. Bog hoće da postanemo zdravi u duši i tijelu, da kroz to postanemo vjerni i prepoznamo nadolazeće kraljevstvo Božje. Koji put se trebamo razboljeti kako bismo spoznali što nam je – bio da smo zdravi ili bolesni – potrebnije od svega, a to je Bog! Nema nam života osim u njemu. Stoga bolesnici i grješnici imaju poseban osjećaj za bitno. Već su u Novom zavjetu upravo bolesnici tražili blizinu Isusovu, pokušali su: „dotaći ga se jer je snaga izlazila iz njega i sve ozdravljala“ (Lk 6,19).

Isus nam je pokazao: nebo pati kada mi patimo.⁴¹ Bog čak hoće da ga prepoznamo „u najmanjoj braći“ (Mt 25,40). Stoga je Isus brigu za bolesnike odredio svojim učenicima kao središnju zadaću. Naredio im je. „Bolesne ozdravljajte!“ (Mt 8,17) i obećao im božansku vlast: „U moje će ime izganjati zloduhe... na bolesnike će polagati ruke i bit će im dobro!“ (Mk 16,17-18).

3. Katehetske zadaće

- *Kateheta je unaprijed pripremio papiriće na kojima se nalaze brojevi, svaki krizmanik iz košarice odabire papirić.*
- *Potom svatko na svoj papirić zapisuje svoje ime. Brojevi na papiriću su ključ podjele za rad u skupinama (ovisno o veličini grupe, idealno je 5 članova u skupini).*
- *Zadaci za rad u skupinama (Prilog 4).*

Zaključna misao

Život se čovjeku ponekad može činiti, besmislenim, teškim i praznim. Ljepota vjere jest ponajviše u čovjekovom traženju i pronalaženju puteva smislenosti života, razvijanju nade i usavršavanju u ljubavi. Zato se pred svakog čovjeka, barem u teškim i kriznim situacijama stavljaju neka pitanja na koja će teško moći dati cjelovite odgovore. Na neka od tih pitanja kroz povijest dali su odgovore neki mislioci i filozofi. Njihov pogled na život obično je beznadan i pesimističan ili je tek racionalno određen kao vid umrtvljenja osjećaja, koji će imati zadatak umanjiti svaki vid moguće patnje.

Kršćanstvo nudi sasvim drukčiji pogled na smisao života. Besmisao i beznade mogu izazvati grijeh i grješna stanja, koja čovjeka stavljaju u nemir i sukob sa savješću po kojoj nam Bog progovara, ali s druge strane smisao života crpi se u Božjoj ljubavi i u Kristovom bezgraničnom čovjekoljublju, sve do smrti na križu. Upravo u tom Kristovom otajstvu otkupljenja, otkrivamo najdublji smisao čovjekove patnje. Kao što je Otac, uskrisio svoga Sina po njegovoj poslušnosti do smrti na križu, tako smo i mi pozvani imati nadu u vječni život.

Unatoč svemu što nam se događa, možemo biti sigurni da nas Bog voli i želi najbolje za nas. Sjedinjenjem naše patnje s Isusovom možemo se sjediniti s njegovom spasiteljskom misijom. Nadamo se radosti vječnoga života ne zato što smo ga zaslužili vlastitim zaslugama, već zbog Isusove zasluge.

---

⁴⁰ Isto, br. 241.

⁴¹ Isto, br. 242.

4. Završetak susreta

- *Kateheta je za krizmanike pripremio biblijske citate u obliku poruka (Prilog 5).*
- *Poruke krizmanici odabiru, čitaju u sebi, ono čime su oduševljeni označavaju usklikom, ono što im nije dovoljno jasno označavaju upitnikom.*
- *Krizmanici iznose ono čime su oduševljeni kao i ono što im nije dovoljno jasno u pročitanim mislima.*
- *Susret završavamo s čitanjem molitve.*

POVJERENJE U PROVIDNOST

Gospodine, rekao si nam
da će se nebeski Otac za nas brinuti
kao što se brine za ljiljane u polju
i za ptice nebeske.
Ti, koji nisi imao mjesta
Gdje bi naslonio svoju umornu glavu,
Budi nam učitelj.
Pouči nas povjerenju u Providnost
i pomози da svladamo našu ljudsku pohlepu.
Pohlepa nikada nikoga nije usrećila.
Daj nam snage da ti se posve predamo
kako bismo postali sredstvom
ostvarenja tvoje volje.
Blagoslovi upotrebu novca u svijetu
da bi se gladni nasitili,
goli obukli, siromasi udomili,
a bolesni zbrinuli
Gospodine, daj nam svojega Duha Svetoga
da vjerom, koju nam daruješ,
jasno spoznamo
da smo tebi vrjedniji
od najljepšeg ljiljana
ili raspjevana slavuja na nebu.
Amen.⁴²

---

⁴² YOUCAT, *Molitvenik*, str. 144

SAŽETCI

1. Trebali bi znati...

- ✓ Životne teškoće i putovi rješavanja problema – svaki čovjek na putu odrastanja susreće se sa životnim poteškoćama i svojim ograničenostima, te pokušava otkriti i pronaći puteve rješavanja problema.
- ✓ Bolest i patnja - dio su čovjekove svakodnevnice. Čovjek kršćanin, vjernik kroz iskustvo boli i patnje suobličava se liku Isusa Krista.
- ✓ Vjera - čovjek vjernik otkriva u svakom doživljaju, susretu, izazovu, patnji Božju poruku. Potrebno mu je „poučljivo srce“ – srce koje sluša.
- ✓ Riječ Božja - čovjeku vjerniku je poticaj kako u svojem životu nasljedovati Isusa Krista prihvaćajući svoj životni križ i pomažući drugima u njihovim poteškoćama.

2. Više o temi u ...

- ✚ YOUCAT, *Katekizam Katoličke Crkve za mlade*, Verbum, Split, 2011., br. 9; 33; 102; 240-242.
- ✚ REMERY M., *Tvitanje s Bogom*, Salesiana, 2018., str. 82- 89.
- ✚ YOUCAT, *Molitvenik za mlade*, Verbum, Split, 2012., str. 23 i 144.

OSTALA LITERATURA I IZVORI

- ✚ YOUCAT, *Biblija za mlade*, Verbum, Split, 2016.,
- ✚ ZAJEDNO U LJUBAVI. *Udžbenik za katolički vjeronauk sedmog razreda osnovne škole*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2019.
- ✚ DOĐI I VIDI 1. *Udžbenik katoličkog vjeronauka za prvi razred srednje škole*, Salesiana, Zagreb, 2019.
- ✚ *Božja stopala*, u: <http://duhovne.blogspot.com/2013/06/bozja-stopala.html> (31.7.2020.)

PRILOZI

Prilog 1.

Muzika za opuštanje i smirenje, u: <https://youtu.be/H72epqgvw4?list=RDH72epqgvw4> (31.7.2020.)

Prilog 2.

BOŽJA STOPALA

„Jedan je ponizan čovjek dugo molio Boga da mu pokaže svoje lice. Najveća mu je želja bila da mu Bog obeća kako ga nikad neće napustiti. Nakon upornih molitava, Bog mu se konačno ukaže i kaže mu ovako: ‘Obećavam ti da te nikada neću napustiti, da ću i u dobru i zlu jednako biti s tobom.’

Čovjek je bio sretan. Osjećao je Boga oko sebe i uz sebe. Hodajući po pijesku obale znao se okretati da vidi ide li Bog doista za njim. I zbilja, još jedan par stopala slijedio je njegove. Sretan je i presretan bio taj čovjek i duboko zahvalan Bogu. Ali naiđoše tamni oblaci, i nadviše se nad njegov život. Svakakve su ga nevolje snašle. Hodajući po pijesku i osvrćući se, čovjek, duboko razočaran i zaprepašten, zaključio da ga Božje stope više ne slijede. Vidio je samo jedan par stopala. 'Kako to da si me napustio sada kada mi je najpotrebnije?' – jecao je čovjek, lomeći ruke od očajanja. – 'Kako si mogao prekršiti zadano obećanje?' Pa, ipak, nastavio je s hodom. I onda, jednog dana, opet se susreo s Bogom, licem u lice. 'Zašto si me napustio u vrijeme nesreće i patnje?' – izlanu taj čovjek. 'Zašto nisi održao riječ da ćeš uvijek biti sa mnom?' Bog se nasmiješi i reče mu: 'Kad si onda primijetio samo jedan par stopala, znaj da su te stope pripadale meni, a ne tebi. Jer tijekom toga teškog vremena ja sam te nosio u naručju!'"

Prilog 3.

Božja stopala, u: <http://duhovne.blogspot.com/2013/06/bozja-stopala.html> (31.7.2020.)

Prilog 4.

ZADACI ZA RAD U SKUPINAMA

I. SKUPINA

Pažljivo pročitajte misao: *Križ se treba nositi, a ne vući, i treba ga uzeti kao blago, a ne kao teret. Samo po križu možemo postati slični Kristu.* (Francois Fenelon)

- Razgovarajte o pročitanoj misli.
- Napišite riječi koje čine vaš križ.
- Navedite primjere kada ste svoj križ vukli.
- Navedite primjere kada ste svoj križ nosili kao blago.

II. SKUPINA

Pažljivo pročitajte misao: *Kada radosno nosiš svoj križ, on će nositi tebe.* (Toma Kempenac)

- Na svoj papirić ovu misao napišite u prezentu u 1. licu jednine!
- Glasno je pročitajte jedni drugima.
- Navedite primjere kada ste svoj križ radosno nosili i križ je vas nosio.
- Kojim osjećajima ste bili ispunjeni?

III. SKUPINA

Pažljivo pročitajte misao: *Bolesnici mogu pojmiti i osjetiti više od drugih ljudi.* (Reinhold Schneider, njemački književnik)

- Razgovarajte o pročitanoj misli.
- Što bolesnici mogu pojmiti i osjetiti više od drugih ljudi?
- Može li lik Isusa Krista bolesniku biti izvor snage i utjehe?

IV. SKUPINA

Pažljivo pročitajte misao: *Briga za bolesnike mora biti iznad svega: treba im služiti kao da jesu stvarno Krist.* (Benedikt Nursijski)

- Razgovarajte o pročitanoj misli.
- Zašto briga za bolesnike treba biti iznad svega?
- Što brigom za bolesne iskazujemo?
- Zašto bolesnicima trebamo služiti kao da jesu stvarno Krist?

Prilog 5.

BIBLIJSKI CITATI

- ❖ „Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom“ (Mk 8, 34).
- ❖ „Krist je trpio za vas i ostavio vam primjer da idete stopama njegovim“ (1Pt 2, 21).
- ❖ „Ja dođoh da život imaju, u izobilju da ga imaju“ (Iv 10, 10).
- ❖ „Veće ljubavi nitko nema od ove, da tko život svoj položi za svoje prijatelje“ (Iv 15, 13).
- ❖ „Sve mogu u onome koji me jača“ (Fil 4, 13).
- ❖ „...dopunjam što nedostaje mukama Kristovim za Tijelo njegovo, za Crkvu“ (Kol 1, 24).